

OCHRONA MAŁOLETNI W KOŚCIELE BIULETYN

NUMER 1/ 2021

(styczeń-marzec)

W numerze

Informacje

- Stolica Apostolska
- Kościół w Polsce
- Kościół w świecie
- Pozostałe informacje

Analizy, wywiady i świadectwa

INFORMACJE

Stolica Apostolska

• **Papieska Komisja ds. Ochrony Małoletnich.** Papież przedłużył na kolejny rok funkcje dotychczasowych członków Papieskiej Komisji ds. Ochrony Małoletnich. Powołał też do tego gremium Juana Carlosa Cruza z Chile, pokrzywdzonego przez duchownego.

• **Decyzje Stolicy Apostolskiej w sprawie bp. Edwarda Janiaka i abp. Sławoja Leszka Głódzia.** Stolica Apostolska – w następstwie formalnych zgłoszeń – przeprowadziła postępowanie dotyczące sygnalizowanych zaniedbań ww. biskupów w sprawach nadużyć seksualnych popełnionych przez niektórych duchownych wobec osób małoletnich oraz innych kwestii związanych z zarządzaniem diecezją. Obaj hierarchowie otrzymali nakaz zamieszkania poza diecezją, której pasterzami byli w ostatnim okresie i zakaz uczestniczenia w publicznych celebracjach lub spotkaniach na jej terenie, a także nakaz wpłaty z osobistych funduszy odpowiedniej sumy na rzecz Fundacji Świętego Józefa.

Dokumenty

- ⇒ [Komunikat Nuncjatury Apostolskiej w Polsce w sprawie biskupa seniora kaliskiego Edwarda Janiaka](#)
- ⇒ [Komunikat Nuncjatury Apostolskiej w Polsce sprawie arcybiskupa seniora gdańskiego Sławoja Leszka Głódzia](#)

Kościół w Polsce

• **Sesja „Budowa w Kościele w Polsce systemu przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich”.** Jakie działania podejmuje Kościół w Polsce w ramach pomocy pokrzywdzonym, ochrony dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałaniu przypadkom wykorzystywania seksualnego? - o tym mówiono na konferencji dla dziennikarzy zorganizowanej przez KAI we współpracy z Biurem Delegata KEP oraz Koordynatorem KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. Jak wskazała Marta Titaniec, Fundacja Świętego Józefa wydała w 2020 r. ponad 700 tys. zł na projekty, w tym dofinansowanie systemu pomocy osobom pokrzywdzonym w terenie czy przygotowanie kursów e-learningowych przez Centrum Ochrony Dziecka. - Kościół jest jedyną instytucją w Polsce, która myśli całościowo o ochronie dzieci i młodzieży - mówił o. Adam Żak SJ. Podkreślił, że wciąż brakuje ogólnonarodowej strategii ochrony małoletnich. (Relacja w: [KAI](#); [Gość Niedzielny](#); [Opoka](#); [Stacja7](#))

• **Pogłębiona analiza i kontynuacja kwerendy dot. wykorzystania seksualnego.** Kwerenda dostarczająca podstawowe dane ilościowe dotyczące osób małoletnich skrzywdzonych seksualnie w Kościele, opublikowana w marcu 2019 r., została uzupełniona o pogłębioną analizę statystyczną, przygotowaną przez Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC. – Przeprowadzona analiza jest przyczynkiem do bliższego poznania problematyki wykorzystania seksualnego małoletnich w Kościele w Polsce, które jest konieczne, by postawić właściwą diagnozę. Im więcej wiemy na ten temat, tym wyraźniej widać, że przyczyną większości tych czynów nie jest zaburzenie preferencji seksualnej sprawców pod postacią pedofilii, ale ich wielka niedojrzałość psychoseksualna. Dalsze pogłębione studia w tej dziedzinie muszą być podejmowane i prowadzone, aby odpowiedź Kościoła, szczególnie w zakresie prewencji, mogła być realistyczna i adekwatna – komentuje o. Adam Żak SJ, koordynator KEP. Episkopat podjął już decyzję o kontynuacji badań obejmujących okres od połowy 2018 do końca 2020 r. ([Więcej](#))

POGŁĘBIONA ANALIZA KWERENDY (plik .pdf)

[Wyniki pogłębionej analizy danych do 30 czerwca 2018 r.](#)

• **Spotkania szkoleniowe dla przełożonych żeńskich zgromadzeń zakonnych.** Z inicjatywy Konferencji Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych w Polsce została zorganizowana w styczniu br. sesja on-line na temat problemów związanych z pedofilią, prewencją i ochroną małoletnich. Wykłady rozpoczęły się 7 stycznia br. i brało w nich udział ok. 150 przełożonych wyższych, sióstr z rad

generalnych i prowincjalnych oraz odpowiedzialnych za formację. 4 sesje koordynowali ks. Wojciech Rzeszowski oraz ks. Piotr Studnicki. /[Więcej](#)/

• **Oświadczenie Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży.** Abp Wojciech Polak oświadczył, że niesłychana przewlekłość kościelnego postępowania w sprawie ks. Dymera nie ma żadnego usprawiedliwienia. /[Oświadczenie](#)/

• **Dzień modlitwy i pokuty za grzech wykorzystania seksualnego małoletnich – 19 lutego 2021.** W tym roku towarzyszyło mu hasło "Wspólnota ze Zranionymi" i dedykowana strona internetowa: www.wspolnotazezranionymi.pl, która powstała we współpracy z duszpasterzami osób pokrzywdzonych. Będzie ona na stałe pomocą dla wszystkich, którzy pragną służyć duchową i duszpasterską pomocą osobom zranionym wykorzystaniem seksualnym. – Skrzywdzeni mają prawo liczyć na to, że na długiej i trudnej drodze zdrowienia nie zabraknie im także duchowego wsparcia całej wspólnoty Kościoła – podkreślił Delegat KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży abp. Wojciech Polak. Przygotowane na ten rok rozważania Drogi Krzyżowej zostały opracowane przez osoby i instytucje, które biorą na siebie „odpowiedzialność za ból naszych braci, zranionych na ciele i na duszy”, m.in. pracownika sądu kościelnego, diecezjalnego delegata, przedstawicieli Regionalnego Punktu Konsultacyjnego, COD i Inicjatywy „Zranieni w Kościele”. /[Informacja](#); [o Drodze Krzyżowej](#); [obchody Dnia](#); [o stronie](#); [Ks. Łukasz Knieć o Dniu Modlitwy i Pokuty](#) oraz [Rozważanie Apelu Jasno-górskiego](#); Relacje mediów zagranicznych: [ACI Stampa](#), [CNA](#)/

• **Wśród tematów 388. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski** znalazły się sprawy Fundacji Świętego Józefa oraz Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. Abp Wojciech Polak był jednym z prelegentów konferencji prasowej podsumowującej obrady. Jak zaznaczył, przedstawił biskupom sprawozdanie za rok 2020. – Podczas zebrania plenarnego rozmawialiśmy również na temat wspólnej odpowiedzi biskupów na pismo przewodniczącego Państwowej Komisji ds. Pedofilii. Jesteśmy gotowi do współpracy. Jest ona konieczna w trosce o osoby pokrzywdzone – dodał. Biskupi powołali Zespół Roboczy, na czele którego stoi abp Wojciech Polak, sekretarzem zespołu został ks. Piotr Studnicki. /zob. [Komunikat KEP po obradach 388 ZPKEP](#)/

• **Raport z działania systemu ochrony małoletnich w Kościele.**

Zadania poszczególnych podmiotów systemu reagowania na wykorzystanie

seksualne, pomocy pokrzywdzonym i prewencji w polskim Kościele, a także ich działania w 2020 roku prezentuje raport roczny opracowany przez Biuro Delegata KEP i Fundację Świętego Józefa KEP. /[Więcej](#); [ACI Stampa](#)/

RAPORT 2020 (plik .pdf)

[Ochrona małoletnich i pomoc pokrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym w Kościele w Polsce](#)

• **Spotkanie online z rzecznikami diecezjalnymi.** O działaniach Fundacji Świętego Józefa mówili 8 marca br. Marta Titaniec i ks. Grzegorz Strzelczyk, z kolei ks. Piotr Studnicki przedstawił system ochrony małoletnich i pomocy pokrzywdzonym oraz prace Biura Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży.

• **Spotkanie Rady przy Delegacie KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży.** W spotkaniu on-line w piątek 26 marca br. obok Delegata KEP abp. Wojciecha Polaka i Koordynatora KEP o. Adama Żaka SJ wzięli udział przedstawiciele delegatów, duszpasterzy i kuratorów oraz Fundacji Świętego Józefa, Centrum Ochrony Dziecka i Biura Delegata KEP.

• **Współpraca z KODR.** Problem wykorzystania seksualnego coraz częściej pojawia się na etapie przygotowania do małżeństwa. Krajowy Ośrodek Duszpasterstwa Rodzin KEP we współpracy z Fundacją Świętego Józefa oraz Biurem Delegata KEP rozpoczyna projekt, w ramach którego planowane są następujące działania: szkolenie dla duszpasterzy oraz diecezjalnych doradców życia rodzinnego, uczestnictwo 1 osoby z diecezjalnego duszpasterstwa rodzin w studium podyplomowym prowadzonym przez Centrum Ochrony Dziecka, odbycie specjalistycznych studiów z dziedziny seksuologii przez osobę z diecezjalnego duszpasterstwa rodzin.

• **Na pomoc pokrzywdzonym z Fundacją Świętego Józefa KEP.** Działalność Regionalnego Punktu Konsultacyjnego dla Zranionych w Kościele, mającego siedzibę w Poznaniu, a także grup wsparcia dla pokrzywdzonych w Warszawie i Krakowie – to inicjatywy, które stały się możliwe dzięki finansowemu wsparciu Fundacji Świętego Józefa KEP. Jak wyjaśnia Marta Titaniec z zarządu Fundacji, wnioski o dofinansowanie Fundacja będzie przyjmować i rozpatrywać w trybie ciągłym, przez cały rok. – Bardzo zachęcamy do zapoznania się z ofertą grantową i do korzystania z tej formy pomocy – podkreśla. /[Więcej](#)/

• **Pokrzywdzony odszedł z Rady Fundacji Świętego Józefa.** „Po prostu przelała się czara goryczy. Chciałbym mocno zaznaczyć, że moja rezygnacja nie jest związana z Fundacją ani z Prymasem, tylko z Konferencją Episkopatu Polski” – mówi Robert Fidura, wyjaśniając w rozmowie z KAI okoliczności rezygnacji z bycia członkiem Rady Fundacji Świętego Józefa. /[Rozmowa KAI](#)/

• **Szczegółowe sprawozdanie z działalności Fundacji Świętego Józefa KEP w 2020 roku.** Z wpłat diecezji za rok 2020 Fundacja otrzymała kwotę 3 539 874,50 zł. Fundacja na projekty wydała 713 872,38 zł, na koszty administracyjne 224 568,39 zł. Koszty administracyjne w stosunku do przychodów wynoszą 6%. [SPRAWOZDANIE \(plik .pdf\)](#)
[Sprawozdanie roczne FSJ za 2020](#)

• **Podpisanie Deklaracji finalizuje przystąpienie zakonów męskich do współpracy z Fundacją.** W trakcie obrad 388. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski, które odbyło się 11 marca w Warszawie, przewodniczący KWPZM o. Janusz Sok CSsR i przewodniczący KEP abp Stanisław Gądecki podpisali „Deklarację o przystąpieniu zakonów męskich do współpracy z Fundacją Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski”. /[Więcej](#)/

• **Pallotyn w Zarządzie Fundacji Świętego Józefa.** Konferencja Episkopatu zatwierdziła kandydaturę ks. Janusza Łuczaka SAC na członka Zarządu Fundacji Świętego Józefa. Pallotyn jest reprezentantem zakonów męskich, które rozpoczynają współpracę z Fundacją. /[Życiorys](#)/

• **Spotkanie z Państwową Komisją ds. Pedofilii w dniu 12 marca br.** było okazją do zaprezentowania działań Fundacji służących pomocy pokrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym w okresie małoletności oraz ochronie dzieci i młodzieży. Kolejne spotkanie zaplanowano na kwiecień. - Przestrzenią naszych wspólnych działań powinna być ochrona małoletnich przed przemocą seksualną – powiedział po spotkaniu ks. Piotr Studnicki. /[Wypowiedź dla PAP](#); zob. [Informacja Komisji](#)/

• **Szkolenia COD.** Pandemia nie zatrzymała działalności szkoleniowej COD, chociaż zdecydowanie ta działalność przeszła w większości przypadków na tryb zdalny. Odbyły się m.in. szkolenia "Ochrona dzieci, młodzieży i osób bezradnych w placówkach prowadzonych przez Kościół Katolicki" dla Zgromadzenia Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej; szkolenie dla młodych księży Diecezji Warszawsko-Praskiej: "Ochrona dzieci i młodzieży w duszpasterstwie"; sesja "Jak być kapłanem/zakonnikiem w Kościele kryzysującym z powodu wykorzystywania seksualnego?" dla uczestników Studium Franciszkańskiego w Krakowie; konwersatorium nt. ochrony dzieci i młodzieży dla słuchaczy studiów podyplomowych duszpasterstwa rodzin UPJPiI. Dla szkoleń, których organizatorzy preferują formę zakładającą obecność uczestników w jednym miejscu wyznaczone będą nowe terminy.

• **Rada COD.** Posiedzenie miało miejsce 1 marca br., w drugiej części uczestniczyli zaproszeni goście, m.in. abp Wojciech Polak, delegat KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży.

• **Studia podyplomowe z zakresu profilaktyki przemocy seksualnej wobec dzieci i młodzieży.** W styczniu i w lutym 30 słuchaczek i słuchaczy III edycji (2019/2021) tego programu ukończyło studia. Niestety, prawie dwa semestry z trzech musiały się odbyć w trybie zdalnym. Drugi semestr IV edycji studiów podyplomowych kontynuują wszystkie 24 osoby, które je rozpoczęły w październiku 2020.

• **COD kontynuuje rozpoczęte w ubiegłym roku projekty edukacyjne** oraz prowadzi intensywną działalność konsultacyjno-doradczą (adres mailowy: pomoccod@ignatianum.edu.pl, konsultacje, głównie telefoniczne, z których korzystają delegaci, duszpasterze i kuratorzy).

a) program prewencji dla osób z niepełnosprawnością: Realizacja projektu, którym kieruje s. Anna Papierz USJK, wchodzi w decydującą fazę. Obecnie gotowy jest poradnik dla rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnością intelektualną (wersja surowa, brak wstępu i zakończenia, trwają ustalenia dot. opracowania graficznego i redakcji tekstu). W zaawansowanym stanie są również prace nad scenariuszem szkoleń dla rodziców i opiekunów. Rozpoczęta została praca nad poradnikiem dla pracowników różnych instytucji pomocowych (przygotowana jest ok. 1/4 część tej publikacji). Ustalono miejsca pilotażowych szkoleń prowadzonych przez zespół projektowy. W niektórych przypadkach podjęte zostały rozmowy dotyczące przeprowadzenia tych szkoleń mających na celu wdrożenie programu.

b) system prewencji w katolickich placówkach szkolnych: Na kolejnych spotkaniach zespołu – którym kieruje ks. Henryk Wolff, dyrektor zespołu szkół Diecezji Opolskiej w Nysie – został przedyskutowany schemat dokumentu określającego politykę ochrony dzieci i młodzieży w placówkach szkolnych prowadzonych przez Kościół. Po zapoznaniu się z przyjętymi już przez niektóre szkoły wytycznymi prewencyjnymi, rozpoczęło się pisanie ramowego dokumentu uwzględniającego wszystkie najważniejsze elementy prewencji w placówkach edukacyjnych.

c) e-learningowy projekt dla młodych liderów grup młodzieżowych: Został stworzony zespół do przygotowania materiałów e-learningowych dla młodych liderów grup młodzieżowych. Wcześniej został przygotowany i oceniony przez praktyków pracujących z młodzieżą i przez specjalistów program treści, jakie powinny się znaleźć w kursie e-learningowym. Aktualnie członkowie grupy przygotowali materiały poszczególnych jednostek tematycznych. Ta praca zostanie zweryfikowana przez zespół w połowie kwietnia.

• **Nowa edycja szkolenia "Bezpieczne wakacje".** Pandemia zahamowała upowszechnianie się tego programu, który po raz pierwszy został przeprowadzony w maju 2019 r. dla osób zaangażowanych w programy wakacyjne dla dzieci i młodzieży w Archidiecezji Krakowskiej. Oprócz treści przedstawionych na szkoleniu uczestniczki i uczestnicy otrzymają odpowiedni folder informacyjny, którego przygotowanie rozpoczęto na bazie materiałów szkoleniowych.

• **Setny dyżur telefonu Inicjatywy "Zranieni w Kościele"** odbył się 16 lutego br. Do tej pory 13 zaangażowanych psychoterapeutów i psychoterapeutek odebrało 282 telefony, dyżurowali przy telefonach 315 godzin. /[Więcej](#) /

• **Droga Krzyżowa w Dzień modlitwy i pokuty.** Inicjatywa „Zranieni w Kościele” na prośbę ks. Andrzeja Gałki współprowadziła 19 lutego br. nabożeństwo Drogi Krzyżowej po Mszy św. o g. 17.30. w kościele św. Marcina przy ul. Pivnej 9/11 w Warszawie.

• **Rekomendacje po drugim roku działalności.** W siedzibie Katolickiej Agencji Informacyjnej w Warszawie odbyła się konferencja prasowa, podczas której przedstawiciele Inicjatywy „Zranieni w Kościele” przedstawili podsumowanie drugiego roku działalności. Zaprezentowano informacje statystyczne, jak i aktualne postulaty wynikające z działalności środowiska wsparcia dla osób dotkniętych przemocą seksualną w Kościele. /[Więcej](#) /

• **Modlitwa za zranionych w 2. rocznicę powstania Inicjatywy „Zranieni w Kościele”.** 10 marca br. w kościele św. Michała Archaniola w Warszawie, przy ul. Puławskiej 95 o godz. 19.30 miała miejsce modlitwa za osoby zranione wykorzystaniem seksualnym.

• **Anastasis – przestrzeń modlitwy dla zranionych, ich bliskich i osób wspierających.** Z inicjatywy grupy katolików z Krakowa i okolic z początkiem roku raz w miesiącu – w poniedziałki – w Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie ma miejsce godzinna adoracja Najświętszego Sakramentu i kontemplacja Boskiego Oblicza z Manoppello z modlitwą za osoby zranione. Jest też możliwość rozmowy z duszpasterzem osób pokrzywdzonych Archidiecezji Krakowskiej. Spotkania modlitewne odbyły się 11 stycznia, 8 lutego i 8 marca br. /[Więcej](#) /

• **Grupa wsparcia „Ku uzdrowieniu” w Krakowie.** W lutym rozpoczęły się spotkania grupy wsparcia psychologicznego dla kobiet, działającej przy Fundacji Towarzystwa Rodzinie Archidiecezji Krakowskiej. Do 30 kwietnia br. trwają zapisy do grupy dla mężczyzn. Więcej na www.kuuzdrowieniu.pl

• **Spotkanie z klerykami Archidiecezji Warszawskiej.** Jak Kościół w Polsce odpowiada na dramat wykorzystania małoletnich, co robi, by zapobiegać krzywdzie? O tym podczas spotkania z klerykami Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie mówili 24 marca br. Marta Titaniec z Fundacji Świętego Józefa i ks. Piotr Studnicki, kierownik Biura Delegata KEP.

Diecezja Bielsko-Żywiecka: Zgodnie z nowelizacją prawa karnego, która weszła w życie 13 lipca 2017 roku oraz znowelizowanymi wytycznymi Konferencji Episkopatu Polski z 6 czerwca 2017 roku, wszystkie zgłoszone przypadki są przekazywane państwowym organom ścigania. Podczas spotkania z przedstawicielem państwowych organów ścigania kanclerz kurii przekazał również wszystkie zgłoszone przypadki z okresu przed nowelizacją wyżej wspomnianego prawa, w tym także sprawę, która jest przedstawiana w doniesieniach medialnych. ([Komunikat Centrum Informacyjno-Medialnego Diecezji Bielsko-Żywieckiej](#))

• **Archidiecezja Gdańska:** Zaczął się proces mężczyzn, którzy w 2019 roku przewrócili pomnik ks. Jankowskiego. Archidiecezja Gdańska wydała oświadczenie, w którym czytamy m.in., że specjalna komisja prowadzi postępowanie wobec zarzutów stawianych duchownemu. ([Oświadczenie](#)) / "Archidiecezja Gdańska przyjmuje do wiadomości Komunikat Nuncjatury Apostolskiej w Polsce (N. 5733/21) z dnia 29 marca 2021 r. ws. arcybiskupa seniora gdańskiego Sławoja Leszka Głódzia". ([Oświadczenie ws. komunikatu Nuncjatury](#))

Diecezja Kaliska: Bp Damian Bryl został nowym biskupem kaliskim. "Chciałbym przede wszystkim zmierzyć się tymi trudnymi i bolesnymi sprawami zgodnie z procedurami kościelnymi". ([Radio Watykańskie](#)) / Przed Sądem Rejonowym w Pleszewie (woj. wielkopolskie) ruszył 2 marca br. proces księdza Arkadiusza H. Duchowny przyznał się do winy. 3 lata pozbawienia wolności i zakaz wykonywania zawodów nauczyciela lub opiekuna na okres 10 lat – taki wyrok zapadł 8 marca przed sądem w Pleszewie. / "Mam nadzieję, że ci którzy mówili, że wymyślamy i atakujemy Kościół, teraz nas przeproszą i w przyszłości będą bardziej powściągliwi w słowach" – powiedział Jakub Pankowiak, jeden ze skrzywdzonych przez ks. Arkadiusza H. / "W prowadzonym równocześnie procesie kanonicznym, oczekujemy na decyzje Stolicy Apostolskiej, którą zamierzamy poinformować o wyroku sądu państwowego, gdy tylko zapadnie". ([Oświadczenie kurii diecezjalnej w Kaliszu w związku z procesem przeciwko ks. Arkadiuszowi H.](#)) / "Chcemy prosić o przebaczenie, wszystkich którzy w jakikolwiek sposób zostali skrzywdzeni. Chcemy wszystkie te sprawy w duchu prawdy poddać ocenie i podjąć stosowne konsekwencje" – mówił bp Bryl podczas ingresu do katedry kaliskiej. (Relacja na [Stacja7.pl](#)) / "Diecezja Kaliska przyjmuje do wiadomości decyzje Stolicy Apostolskiej" ([Komunikat Rzecznika prasowego Diecezji Kaliskiej](#))

Archidiecezja Krakowska: Prokuratura Okręgowa w Krakowie odmówiła wszczęcia postępowania w sprawie kard. Stanisława Dziwisza. Doniesienie złożył jeden z europosłów po emisji filmu „Don Stanislao” w TVN24.

Diecezja Opolska: Jak poinformowało Radio Opole, ksiądz Piotr K., były oficjał Sądu Diecezjalnego w Opolu, został skazany przez Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich za zatajenie w trakcie procesu informacji dotyczących przypadków molestowania ministrantów przez byłego wikariusza z Jemielnicy Mariusza K., wydalonego już z kapłaństwa. ([Gość Niedzielny](#))

Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska: Kolejnym polskim biskupem, którego działania są badane na polecenie Stolicy Apostolskiej, jest metropolita szczecińsko-kamieński abp Andrzej Dzięga. Zadanie prowadzenia dochodzenia w tej sprawie otrzymał z Watykanu metropolita lubelski abp Stanisław Budzik. Jak dowiaduje się „Więź”, do nuncjusza apostolskiego w Polsce wpłynęły co najmniej cztery zawiadomienia o zaniedbaniach metropolity szczecińskiego. ([Więź](#)) / Jak podała KAI, postępowanie kanoniczne ws. ks. Dymera zakończyło się pod koniec 2020 r. Wyrok trafi do Kongregacji Nauki Wiary i archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej. Gdański Trybunał Metropolitalny nie upubliczni treści wydanego wyroku./- Trwające ćwierć wieku postępowanie w sprawie ks. Dymera jest ogromnym wyrzutem sumienia dla Kościoła w Polsce i otwartym pytaniem, jak mogło dojść do tak niezrozumiałej przewlekłości postępowania – mówi ks. Piotr Studnicki ([Gość Niedzielny](#)) / - Pretensje do Kościoła są w tym przypadku uzasadnione. Teraz uwaga wszystkich jest skierowana na abp. Dzięgę i abp. Głodzia, jak się zachowają, czy przeproszą, czy zadośćuczynią sprawiedliwości – skomentował o. Adam Żak ([Gość Niedzielny](#)).

Diecezja Świdnicka: Były proboszcz parafii w Boguszowie-Gorcach został skazany na 15 lat za wykorzystanie seksualne małoletnich. Śledztwo ws. duchownego zostało wszczęte po zawiadomieniu złożonym przez Świdnicką Kurię Biskupią.

Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska: Kościołowi zielonogórsko-gorzowskiemu zależy na wyjaśnieniu sprawy ks. Stanisława R., dlatego apelujemy do wszystkich poszkodowanych o zgłaszanie się do delegata biskupa diecezjalnego ds. ochrony dzieci i młodzieży, którego dane kontaktowe znajdują się na stronie internetowej Diecezji. ([Oświadczenie rzecznika prasowego Kurii Diecezjalnej](#))

Dominikanie. "Pomimo, że nikt z nas nie był sprawcą, ani świadkiem tamtego zła, to jednak my – jako wrocławscy dominikanie – mamy świadomość odpowiedzialności za tę historię i solidaryzujemy się z tymi, których w tym miejscu skrzywdzono" ([Komunikat](#)) / Do czasu zakończenia sprawy o. Paweł M. znajduje się w izolacji, w jednym z klasztorów, z zakazem jego opuszczenia oraz zakazem noszenia stroju zakonnego, sprawowania czynności kapłańskich i kontaktowania się z kimkolwiek z zewnątrz. ([Oświadczenie Prowincjała](#)) / Dekretem prowincjała Polskiej Prowincji Dominikanów została powołana, niezależna od Zakonu, komisja, której celem jest "opisanie działania br. Pawła M., reakcji i zaniedbań władz Prowincji oraz mechanizmów, jakie w tej sprawie zadziałały. W podsumowaniu Komisja sformułuje sugestie i zalecenia, które pomogą uniknąć podobnego zła w przyszłości". ([Informacja](#)) / Sąd podjął 31 marca br. decyzję o osadzeniu o. Pawła M. w areszcie tymczasowym. / Reportaż Pauliny Guzik: W latach 2011 i 2018 ojciec Paweł M. wykorzystał seksualnie siostrę zakonną. Nie doszłoby do tych nowych krzywd, gdyby dominikanie prawidłowo zareagowali wcześniej. ([Więź](#))

Kościół w świecie

• Z inicjatywy Saoirse Fox, dotąd zajmująca się z ramienia prowincjała irlandzkich jezuitów ochroną dzieci i młodzieży, od stycznia 2021 r. będzie koordynować także zbieranie informacji na ten temat we wszystkich jezuitskich prowincjach w Europie i na Bliskim Wschodzie. • Hiszpańscy jezuita zidentyfikowali 96 członków zgromadzenia, którzy w latach 1927-2020 dopuszczali się przestępstw wykorzystywania seksualnego. • W zakonie jezuitów widać już efekty długofalowych starań o walkę ze skandalem nadużyć. We Francji na przykład przez ostatnich osiem lat Towarzystwo Jezusowe intensywnie pracowało nad ujawnieniem prawdy o molestowaniach w obrębie zakonu. Przez ten czas jezuita wy-

pracowali też dobrze przemyślane metody zapobiegania nadużyciom seksualnym. • We Francji od listopada 2018 r. do komisji zgłosiło się już 6500 pokrzywdzonych osób. 62% z nich to mężczyźni, dodatkowo aż 87% przypadków dotyczy osób nieletnich. Połowa tych czynów została popełniona w latach 1950-1960. • Episkopat Francji proponuje pomoc finansową dla ofiar pedofilii. Biskupi zdecydowali się także na powołanie „narodowego zespołu przesłuchujących” oraz powołanie „ogólnokrajowego międzydiecezjalnego kanonicznego sądu karnego (według prawa Kościoła). • Ofiary wykorzystywania seksualnego w Kościele katolickim zostały upamiętnione w katedrze w Luçon w Wandei w zachodniej Francji. Poświęconą im tablicę odsłonił 14 marca ordynariusz diecezji, bp François Jacolin w obecności m.in. ponad 30 ofiar i ich rodzin. • Założyciel „Kirche in Not” o. W. van Straten, obciążony mocnymi zarzutami o molestowanie seksualne 20-letniej kobiety, która otrzymała po latach 36 tys. euro. • Najprawdopodobniej dojdzie do kasacji wyroku uniewinniającego kard. Philippe’a Barbarina od zarzutu niezgłoszenia wymiarowi sprawiedliwości przypadków wykorzystania seksualnego, jakich dopuścił się jeden z księży archidiecezji lionńskiej. • Zgromadzenie Legion Chrystusa w najnowszym raporcie ogłosiło, że 27 jego księży dopuściło się wykorzystywania seksualnego. Ich ofiarami było 170 nieletnich, z których 60 było wykorzystywanych przez założyciela zgromadzenia księdza Marciała Maciela Degollado. • Od 40 do 45 tys. osób - w tym 3 tys. nieletnich - zostało zmuszonych do prostytucji we Włoszech w ubiegłym roku - wynika z oficjalnych danych. • Skala zgłaszanych przypadków wykorzystywania seksualnego dzieci w sieci w Kanadzie wzrosła w czasie pandemii o 81 proc.

Pozostałe informacje

- Prezydent Andrzej Duda podpisał nowelizację Kodeksu postępowania karnego, która ma wzmocnić ochronę prawną pokrzywdzonych dzieci w postępowaniach karnych. Chodzi m.in. o domniemanie małoletności w sytuacji, gdy nie da się ustalić wieku pokrzywdzonego.
- Brak możliwości przedawnienia przestępstw pedofilskich, podniesienie ochrony granicy prawnokarnej dzieci do 16. roku życia i eliminacja kar niezolacyjnych za pedofilię - to główne założenia projektu noweli Kodeksu karnego, który Państwowa Komisja ds. Pedofilii przedstawiła prezydentowi. ([Gość Niedzielny](#))
- Do końca stycznia 2021 r. do Państwowej Komisji ds. Pedofilii skierowanych zostało blisko 90 spraw. W ponad 30 z nich przekazane zostało zgłoszenie o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa do prokuratury. ([Informacja](#)) - Uczestnictwo Komisji w postępowaniu na prawach oskarżyciela posiłkowego ma na celu wsparcie poszkodowanych oraz zapewnienia niezwłocznej reakcji organów państwa, a także organizacji i podmiotów w zakresie zwalczania nadużyć seksualnych - podkreśla Błażej Kmiecik./ Komunikat Państwowej Komisji ds. Pedofilii w sprawie Ks. Andrzeja Dymera: zgodnie z ustawą o Państwowej Komisji w przypadku śmierci osoby wskazanej jako sprawca w aktach sprawy przekazanych przez prokuratora albo sąd, Komisja kończy postępowanie wyjaśniające./ 50 spraw jest aktualnie przekazanych do prokuratury, w przypadku niektórych są jeszcze ściągane brakujące dokumenty. Pani poseł Joanna Scheuring-Wielgus też złożyła 41 spraw. 32 sprawy dotyczą biskupów - powiedziała Barbara Chrobak w Radiu Zet.
- Coraz częściej w sieci spotykane są intymne materiały foto lub wideo - przedstawiające dzieci - i często wykonane przez nie same. 25% polskich nastolatków zadeklarowało, iż otrzymało czyjeś materiały erotyczne, ponad 7% je wysłało. Eksperti NASK przekonują, że coraz więcej takich obrazów krąży w sieci - Za każdym z nich może stać krzywdą dziecka. NASK rozpoczyna kampanię zachęcającą dorosłych użytkowników Internetu do zgłaszania przypadków publikacji treści erotycznych, samodzielnie wytworzonych przez osoby nieletnie. ([Więcej](#))
- Materiały, określane jako CSAM (ang. Child Sexual Abuse Material), przedstawiają seksualne wykorzystywanie dziecka. „W porównaniu do roku 2019 liczba zidentyfikowanych incydentów CSAM w roku 2020 wzrosła o blisko 10% z 2 295 do 2 517” ([Więcej](#))

- Michał Wójcik był gościem Janusza Schwertnera w "Onet Rano". W programie rozmawiano o sytuacji w jednym z prywatnych podłódzkich punktów przedszkolnych, w którym mogło dochodzić do gwałtów i molestowania seksualnego dzieci. Zapowiedział zmiany w przepisach.

ANALIZY, WYWIADY I ŚWIADECTWA

Abp Wojciech Polak: Dramat dorosłych bezbronnych, pokrzywdzonych przez nadużycia władzy i sumienia, poddanych manipulacji i wykorzystanych seksualnie. Do tej pory dowiadaliśmy się przede wszystkim o wykorzystywaniu seksualnym nieletnich. Dorośli bezbronni są również grupą, która narażona jest na przemoc i manipulację. Tym osobom należy się najpierw ogromna wdzięczność i szacunek za to, że zdobyły się na odwagę, by o tym opowiedzieć. (Wywiad dla [wp.pl](#)) / Ksiądz abp Gądecki wystąpił z pismem do komisji [ds.pedofilii], że jesteśmy gotowi na współpracę i chcemy także wypracować warunki w jakich te sprawy, które dotyczą konkretnych ludzi, np. świadków, w jaki sposób bezpiecznie przekazywać komisji. Stąd zwróciliśmy się o spotkanie. Zostałem wydelegowany przez Konferencję Episkopatu, czekam teraz na sygnał od strony komisji, myślę, że spotkanie będzie w najbliższym możliwym czasie. (Wywiad w [Radio Plus](#))

O. Adam Żak SJ: Przez wieki nie słuchaliśmy ofiar. Trzeba nauczyć się je słuchać, a nie kontynuować dzieło sprawców przez przerzucanie ciężaru winy na osoby skrzywdzone. Nie rozumieliśmy i nie rozumiemy jeszcze wystarczająco krzywdy, jaką jest wykorzystanie seksualne młodych. (Wywiad na [Deon.pl](#) – [cz. 1](#)) / Nawet wśród duchowieństwa i biskupów można było usłyszeć: co ja mam przeproszać za czyjeś grzechy czy przestępstwa? Jakbyśmy zapomnieli, że jako Kościół, jako wspólnota wierzących, grzechami ranimy Ciało Chrystusa, że to ranienie trwa przez wieki ([cz. 2](#)) / Niestety, w Kościele ten sposób mówienia, że gdzie indziej jest gorzej, albo że jest to również problem w innych środowiskach, był używany po to, by zrelatywizować własną odpowiedzialność. ([cz. 3](#))

Ks. Piotr Studnicki: Myślę, że ten dzień ma wymiar także naturalnej prewencji. My się na ten temat uwrażliwiamy, zaczynamy w Kościele o tym rozmawiać ([Stacja7](#)) / Gorszące wydarzenia związane ze sprawą ks. Dymera pokazują, jak bardzo w Kościele potrzebujemy modlitwy przebiegającej i szczerzej pokuty za grzech wykorzystywania seksualnego osób małoletnich ([Komentarz dla KAI](#)) / Sprawy były publiczne, głośne, powodowały zgorszenie wiernych, którzy pytali, czy oskarżenia są zasadne, kto ma rację, gdzie jest prawda... Teraz mamy jasny komunikat, który stanowi odpowiedź na te pytania ([Komentarz dla "Dziennika Bałtyckiego"](#))

Marta Titaniec: Lęk przed zgorszeniem prowadzi do zredukowania Kościoła do grupy duchownych. Ten sposób myślenia skutkuje przekonaniem, że duchowni sami poradzą sobie z kryzysem i oczyszczą Kościół. Dziś, chociaż wiele się zmienia, wciąż pozostał pewien opór przed włączaniem świeckich, w tym kobiet do pełnienia ważnych funkcji w Kościele, tak jak to już się dzieje na świecie. ([Interia](#))

Ks. Grzegorz Strzelczyk: Na pedofilię Kościół reaguje dziś poprawnie, ale wiarygodność osłabiają wydarzenia z przeszłości ([ekai.pl](#)) / Nasze działania mają mieć długofalowy efekt, a żeby tak było pomoc musi być przesunięta blisko osoby pokrzywdzonej z jednej strony, a z drugiej, musimy budować system prewencji i obudzić świadomość ludzi na ten problem. ("[Dziennik Zachodni](#)")

Ewa Kusz: Zupełnie bez echa przeszedł w Polsce nowy ważny raport niemieckiej Niezależnej komisji ds. przepracowania wykorzystywania seksualnego osób małoletnich zatytułowany: „Wstępne studium programu i działania sieci pedoseksualnych w Berlinie – praca badawcza”, autorstwa Iris Hax i Sven Reiß. ([Deon](#))

Hans Zollner SJ: Sprawcy powinni być zawsze surowo karani już choćby na podstawie klasycznej teologii moralnej ([Omówienie rozmowy z niemieckim tygo-](#)

[dnikiem „Die Tagespost”](#))/ Widać, że normy z dokumentu "Motu Proprio Vos Estis Lux Mundi" z 2019 roku są stosowane, a wierni i duszpasterze z nich korzystają, zgłaszając do Stolicy Apostolskiej przypadki zaniedbań ze strony biskupów. ([Komentarz dla PAP](#))

Ojciec Tarsycjusz: Biskup, pasterz danej diecezji, powinien znajdować czas, żeby porozmawiać bezpośrednio z osobą poszkodowaną, udać się do jej domu. To taka prosta, ludzka postawa. Biskupi muszą wyjść do ludzi. ([KAI](#))/ Nie da się budować dalej Kościoła na krzywdzie niewinnych, na nieprawdzie, na klerykalizmie. Pewne rzeczy muszą w sposób bolesny legnąć w gruzach, aby mogła się odrodzić wiara żywa. ([Więź](#))

Agnieszka Huf: Co dzieje się w psychice osoby skrzywdzonej seksualnie w dzieciństwie? Dlaczego nie powinniśmy mówić o "ofiarach wykorzystania"? Czy wykorzystanie dziecka to zbrodnia? O tym wszystkim rozmawiam z prof. Krzysztofem Siudą-Krajewskim. ([Stacja7](#))

Marcin Jakimowicz: Ci, którzy dopuścili się grzechów nazywanych przez ojca Badeniego „wołającymi o pomstę do nieba”, powinni zostać ukarani. Ale stosowana powszechnie zasada odpowiedzialności zbiorowej jest ślepą uliczką. Bronię niewinnych księży. ([Gość Niedzielny](#))

Justyna Kaczmarczyk: Bezprecedensowy nakaz Watykanu dotyczący darowizny na rzecz instytucji wspierającej osoby pokrzywdzone wykorzystaniem seksualnym w Kościele nie pociągnął za sobą żadnych konkretnych działań ([Interia](#))

Świadectwo: Czuję się tak, jakbym miała stawać po raz kolejny do walki. Kiedyś to była walka o godność, potem o sprawiedliwość. A teraz? O siebie? Już nie, teraz to walka o Kościół. O mój Kościół – żeby był bardziej Chrystusowy. ([Więź](#))

Zbigniew Nosowski: Teraz czas na powołanie komisji historycznej i otwarcie archiwów (kurialnych, prokuratorskich, sądowych i nie tylko). Jeśli sprawiedliwość ma być sprawiedliwością, śmierć Andrzeja Dymera nie może oznaczać końca jego sprawy. ([Więź](#))

Ks. Markus Graulich SDB: Benedykt XVI jeszcze jako prefekt Kongregacji Nauki Wiary starał się o ujawnianie przypadków wykorzystywania seksualnego małoletnich oraz karanie sprawców. Zwrócił na to uwagę podsekretarz Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych ks. Markus Graulich SDB na łamach niemieckiego dziennika „Die Tagespost”. ([ekai.pl](#))

Paulina Guzik: An unfinished story of conversion: clerical sexual abuse in Poland. A communications case study on betrayal, healing and trust recovery ([Case Studies](#))/ Zamykając się na transparentne mówienie o złu, zamykamy się na przejrzyste mówienie o dobru w Kościele. A to właśnie w Kościelnych instytucjach i procedurach jest często ostatnia nadzieja skrzywdzonych na ukojenie i sprawiedliwość, i skrzywdzeni powinni mieć szansę dowiedzieć się o tych ścieżkach. ([Deon](#))

Tomasz Terlikowski: uznanie winy i przeprosiny skierowane przez ks. H. do Bartłomieja Pankowiaka i pogrzeb ks. Dymera pokazują, że niestety bez mediów, i to świeckich - wciąż nie da się chronić ofiar i dokonywać trudnego procesu oczyszczenia Kościoła. ([Komentarz na Facebooku](#))

Tomasz Krzyżak: Nie można zostawiać żadnych niedomówień - a, niestety, sprawy, które ciągną się siedem, osiem miesięcy czy rok, pozostawiają dużo miejsca na dowolne interpretacje ([Deon](#))/ Nie może być dłużej tak, że czyny nielicznych rzutują na całą wspólnotę. Przyszły nowe czasy, nowe wyzwania, którym trzeba stawiać czoła w nieco inny sposób. Nie można ciągle siedzieć w okopach. ([Deon](#))/ Nie da się odbudować zaufania do Kościoła, do biskupów i księży, nie da się zmienić ludzkiej mentalności bez determinacji i realnego działania. ([Rzeczpospolita](#))/ Wykorzystywanie seksualne w Kościele nie dotyczy tylko małoletnich. Kościół musi się zdobyć na odwagę wyjścia z apelem do wszystkich ludzi pokrzywdzonych, nie tylko tych w dzieciństwie, by się

ujawniali, by zgłaszali swoje krzywdy. Musi im dać elementarne poczucie sprawiedliwości, pomoc i opiekę. ([Stacja7](#)) / VELM działa. Nawet jeśli procedura trwa długo, a sankcje wydają się być delikatne, to każdy biskup oraz wyższy przełożony zakonny musi dziś zdawać sobie sprawę z tego, że za zaniedbania może spotkać go kara. I nawet jeśli będzie ona miała wymiar wyłącznie symboliczny, to w życiorysie zapisana zostanie. ([Stacja7](#))

Mateusz Pawłowski SJ: Przyszła do mnie na terapię nastolatka, która udostępnia swoje wdzięki użytkownikom pornograficznego portalu, w ramach tzw. „live streamu”, czyli „seksu na żywo”. Przeraził mnie najbardziej fakt, że dziewczyna nie widziała niczego złego w tym, że się, w specyficzny co prawda sposób, ale jednak, prostytuuje. Obawiała się wyłącznie konsekwencji szantażu ze strony kolegi z klasy, który wszedł na strony tego portalu i ją rozpoznał. ([Deon](#))

Błażej Kmieciak: Najwięcej spraw, które dotyczą przestępstw pedofilskich to te, w których sprawcą jest osoba najczęściej najbliższa ofierze – rodzic, któryś z dziadków, wujków lub ktoś z dalszej rodziny. Jest to osoba, którą dziecko doskonale zna, kto przez określony czas wzbudzi u dziecka wysoki poziom zaufania. Tak dowodzi istotna większość spraw, które do nas trafiają. ([KAI](#))

Redakcja

Biuro Delegata KEP
ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży

Skwer kard. S. Wyszyńskiego 6
01-015 Warszawa, pok. 212

Kierownik:
tel. kom. +48 726 888 112
e-mail: ochrona@episkopat.pl

Sekretariat:
tel. +48 22 530 48 04
e-mail: biurodelegata@episkopat.pl
ochrona.episkopat.pl
Twitter: @OchronaKEP